

Korkein hallinto-oikeus

LAUSUNTO KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE YMPÄRISTÖMINISTERIÖN
PÄIJÄT-HÄMEEN MAAKUNTAKAAVAN VAHVISTAMISPÄÄTÖSTÄ KOSKEVISTA
VALITUKSISTA

Päijät-Hämeen maakuntahallitus antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Päijät-Hämeen liitto esittää pyydettyinä lausuntona korkeimmalle hallinto-oikeudelle ympäristöministeriön vahvistuspäätökseen liittyvistä valituksista seuraavaa:

Aittaloma Vaania Oy:n ja Veijo Hongiston valitus

Päijät-Hämeen liitto toteaa, että maakuntavaltuusto on kokouksessaan 20.2.2006 hyväksynyt maakuntakaavan, jossa ympäristöministeriön vahvistamatta jätetty Vaanian matkailukohde RM509 oli esitetty. Maakuntavaltuuston päätös perustui valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti siihen, että kehitetään ensisijaisesti olemassa olevia matkailukeskuksia ja -alueita. Vaania oli jo olemassa oleva kohde, jolla oli toiminnan kehittämispäätöksiä mm. erilaisin lupaprosessein. Vaanian matkailukohdetta on pidetty samanarvoisena muiden vastaavien kohteiden kanssa niin vaikutusten arvioinnin kuin selvitystenkin suhteen ja niissä on muidenkin kohteiden osalta pitäydytty maakuntakaavan yleispiirteisen luonteen vuoksi yleisluonteisella tasolla.

Ympäristöministeriö on vahvistamatta jättäessään todennut, että kyseinen kohde sijaitsee keskellä kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokasta Vaanian ranta-alueita tuolloin voimassa olleeseen seutukaavan merkintään perustuen (ku 002, Vaanian kulttuuriympäristö, seudullisesti arvokas kulttuurihistoriallinen alue). Maakuntakaavan laatimista varten laadittiin kuitenkin uusi maakunnallinen kulttuuriympäristöselvitys (MARY, Päijät-Hämeen maakunnallinen inventointi 2005), jonka perusteella Vaanian alueella ei katsottu olevan maakunnallisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja. Kulttuurihistoriallisilla arvoilla ei liiton näkemyksen mukaan ole merkitystä asian ratkaisemisen kannalta.

Maakuntavaltuusto ei hyväksynyt tiettyä hanketta tietylle tilalle, vaan matkailupalvelujen kohdemerkinnän. Maakuntakaavan kohdemerkintää käytetään osoittamaan ylikunnallista merkitystä omaavien alueidenkäyttötavoitteiden sijaintia silloin, kun aluetarve on pinta-alaltaan pieni tai kun aluevarauksen ulottuvuudella ei katsota olevan maakuntakaavan ohjaustarpeen tai kaavan muun sisällön kannalta merkitystä (*Maakuntakaavamerkinnät ja määräykset*, ympäristöministeriö, 2003).

Päijät-Hämeen matkailuelinkeinon kannalta myös pienien kohteiden mukaan ottaminen on kokonaisuuden kannalta tärkeä. Pienemmät kohteet ja niiden kehittämismahdollisuudet on otettu huomioon maakuntakaavassa pääosin kahdella tavalla; sekä kohdemerkintää että kehittämisen kohdealuemerkintöjä käyttämällä. Hollolassa Vaanian matkailukohteen lisäksi muita uusia vastaavia kohdemerkintöjä ovat mm. Rälssihovi, Parinpelto, Siikaniemi ja Upila.

Vaikka liitto ei kohteen vahvistamatta jättämisestä valittanutkaan, maakuntavaltuuston päätöksen taustalla olevat perustelut ovat edelleen olemassa.

Kiinteistöyhtymä G.C. Ehrnrooth ja L. Swanljung kuolinpesän valitus

Päijät-Hämeen liitto yhtyy ympäristöministeriön 28.5.2008 samasta asiasta antamassa lausunnossa esitettyihin perusteluihin ja esittää lisäksi muutamia tarkennuksia valittajien esittämiin asioihin.

Valituksessa on erheellisesti kytketty kaavamerkinnän V suunnittelumääräykseen osio aluevarauksen toteuttamiskuvauksesta, joka on esimerkinomaista ja jolla ei ole oikeusvaikutuksia. Toteuttamiskuvauksesta on lainattu seuraava teksti ”alueelle laaditaan suunnitelma, jossa osoitetaan eri virkistystoimintoja varten tarpeelliset alueet, ulkoilureitit, rakenteet ja alueen hoito”.

Valituksessa on sivulla 4 rinnastettu virkistysalueisiin liittyvä suunnittelumääräys ja suojelualueisiin liittyvä suojelumääräys. Osalla muutoksenhakijan Kiinteistöä on virkistysaluetta ja virkistysalueisiin liittyvä suunnittelumääräys eikä suojelualue ja suojelualueisiin liittyvä suojelumääräys. Alueella ei siis ole suojelumääräyksestä johtuvaa toimenpidekieltoa, eikä alue ole tämän vuoksi taloudellisesti käyttökelpoton.

Valittaja esittää, että heidän omistamalleen kiinteistölle Sydänkankaan alueella osoitetaan taajama-aluetta soveltuvien osien. Valittajan esittämä alue sijaitsee Nastolan ja Lahden rajan pinnassa. Maakuntaliiton aikaisemmassa vastineessa ympäristöministeriölle on perusteltu virkistysalueen tärkeyttä. Sydänkangas kytkee asutuksen Lahden pohjoispuolisiin virkistysalueisiin ja itä-länsi suuntaiseen maakunnalliseen viheraluejärjestelmään.

Valituksen alainen alue kuuluu parhaillaan laadittavana olevaan Luoteis-Nastolan osayleiskaavaan, jonka laatimisen yhteydessä alueesta saadaan tarkempaa tietoa ja perusteluita yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle. Kuntarakennemuutosten myötä Lahden kaupunkiseudun rakenne ja mahdollisesti tarvittavat laajenemissuunnat tullaan asettamaan uuteen tarkasteluun.

Liitto pitää vaatimusta Päijät-Hämeen liiton velvoittamisesta korvaamaan oikeudenkäyntikulut aiheettomana.

Lahdessa 10. päivänä kesäkuuta 2008

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

Esa Halme
maakuntajohtaja

Riitta Nyqvist
hallintojohtaja